

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

The Oldest
Slovene
Daily in
Ohio
Best
Advertising
Medium

FOR DEFENSE
BUY
UNITED
STATES
SAVINGS
BONDS
AND STAMPS

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), OCTOBER 23, 1941.

STEVILKA (NUMBER) 250

NACISTI SO USTAVLJENI NA VSEH TREH BOJNIH FRONTAH

Hitlerjeve armade so obtičale pred Moskvo, kjer so završali silni snežni viharji.

IZALOVITEV SUPREMNE NACIJSKE OFENZIVE, S KATERO SE NE BO MOGLA NOBENA PRIHODNIH MERITI NA SILI IN ZALETU

Hitlerjeva supremna ofenziva na Moskvi je bila zbita do zidu, in nemška udarna moč je bila vidno pojezila i pred Leningradom. Zelo je oslabele na svoji moči, nemško prodiranje v Ukrajini, odkoder poročajo Rusi, da nemška ofenziva proti Rostovu, ki tvori vrata v Kavkaz, zlomljena ter da so bili zaradi silnih protinapadov vrženi na več krajih v de-

Ruski unik iz Tagarova
Vojvoti pa priznavajo izgubo Tagarova, ki leži 30 milj od Moskve. Toda za potovanja kraja sa plačali Nemci 5000 mrtveci in ranjenci. Na 11. in 18. oktobrom so uničili 500 nemških letal. Poleg ruskih tankov in 180 trukov z infanterijo ter so v boju uničili tudi dva bataljona nemške pehote.

Hitler razočaran
Nemci ni najmanjšega dvoma

Prispevki za Lauscheta
Vedno zavedni rojaki so v narodu prispevali v pomoč Lauschetu. Tvrda kobilica Body Repair, kobilica John Poznik, Max Zelodec, na E. 152 St. Tagarova \$5.00; — \$3.00 sta v Mrs. Jack St. 1338 E. 55 St., — po \$2.00: Mary Sinkovec, 12834 Irvington Ave., West Park, in Mrs. C. Valentine, 3587 W. St. Mr. Andrew Bratko, 18602 Kewanee Ave. po \$1.00 darovali Mr. in Mrs. Math, 15710 Waterloo Rd., Mr. A. Strumbel, 15618 Lawrence Ave., Mr. Jack Tomlin, 1227 E. 175 St. in Mrs. J. Pavlovich, 6123 St. Clair. Ki bo sedaj prvič volila in da bo imela priliko voliti za Lauscheta. — Vsem priročnim se iskreno zahvaljujem!

Važno za Collinwood
Kot smo že včeraj poročali, je po dolgi in mučni bolezni preminila Theresa Prijatelj, rojena Terhien, stara 53 let. Stanovala je na 1022 E. 68 St. Tukaj zapuščala žalostnega soproga Antona, doma iz Hojčice fare pri Sv. Gregorju, in šest otrok: Antona, ki je zdravnik v Lorainu, O., Johna, Edwarda, Victorja, Stanleya, ki vodi lekarno na E. 68 St. in St. Clair Ave. ter Thereso. Dalje zapuščala sestro Frances, poročeno Kovačič, bivačo v Maynard, O., brata Louisa Terhien, v Bridgeport, O. in veliko sorodnikov. Rojena je bila v vasi Podklanc, fara Sodražica, kjer zapuščala sestro Mary in več sorodnikov. Tukaj je bivala 36 let in je bila članica društva sv. Ane št. 4 S. D. Z. in podružnice št. 25 S. D. Z. Pogreb se bo vršil iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave., v soboto zjutraj ob 7:15 uri v cerkev sv. Vida ter nato na Calvary pokopališče. Bodi pokojnici ohranjen blag spomin, preostali pa naše sožalje!

32. letnica poroke
Danes obhajata dobro poznana parova, 32. letnico poroke. Mr. in Mrs. Anton Vehar, 19690 Lake Shore Ave., so vile rojenice te dni pri družini poznane slovenke, 19690 Lake Shore Ave., so vile rojenice te dni pri družini poznane slovenke, 19690 Lake Shore Ave., so vile rojenice te dni pri družini poznane slovenke.

Vile rojenice
Pri družini poznane slovenke, 19690 Lake Shore Ave., so vile rojenice te dni pri družini poznane slovenke, 19690 Lake Shore Ave., so vile rojenice te dni pri družini poznane slovenke.

V Jugoslaviji se nadaljujejo boji za svobodo

Značilna poročila nemškega časnikarja, šefa nemške propagande v Beogradu. — Nemci morijo tudi ženske in otroke.

Berlinsko časopisje poroča, da divja v Jugoslaviji "civilna vojna," v kateri je bilo že prelito več krvi kot jo je prelila Anglija v vsej tej vojni. Iz za izbruh rusk - nemške vojne je bilo v Jugoslaviji postreljenih in pobesjenih že nad 700 Srbov in Hrvatov — v številni ženske, stotine oseb pa je bilo v bojih ranjenih.

"Skoro ne mine dan brez sabotaže, požiganja in obojestranskih represalij," naznanjajo poročila nemškega časopisja.

Sumarizacija berlinskih poročil je, da je položaj v Srbiji in Hrvatski "izredno resen," in da so se doslej izjalovila vsa prizadevanja, da bi se zatrla četniške akcije.

Walter Gruber, nemški časnikar in sedaj šef S. S. propagandnega departamenta v Beogradu, poroča v listih "Belgrad Donau Zeitung" in v Novem Vremenu, da so bili kraj Šabac in z njim vred kakih dvanajset so-

sednih vasi, kjer so se vršili boji med Nemci in četniki, popolnoma izravnani z zemljo. "V nekaterih vaseh smo ustrelili vsakega desetega prebivalca," pravi Gruber, "dočim smo druge vase požgali do tal."

Nemci so streljali tudi ženske in otroke, ako so jih našli v posesti "nelegalnih papirjev," pravi Gruber. Nato opisuje incident, ko je bil ustreljen neki majhen otrok, ker so našli v njegovem žepu komunističen letak.

KINO

TELENEWS THEATRE

Filmi novosti

V Telenews kino gledališču, 241 Euclid Ave., se sedaj predvajajo naslednji novinarski filmi: Posnetek aktualnega napada na nemške konvoje ob strani britskih bojnih letal "Hurricane" tipa ... Nacijski jetniki se vkrcajajo na ladjo neke v Angliji, da se vrnejo domov, ampak v zadnjem trenutku je izmenjava jetnikov prekinjena. Nemški submarin, zajet od britskega bojnega letala, je priveden v pristanišče z zajeto posadko ... Ojačenje ameriške posadke na Islandiji ... Splošitev ameriške letalske matic "Hornet" in prizori v ladjedelnicah, kjer se danes vrši gigantična aktivnost ... Najnovejša izdaja "March of Times", prikazuje življenje v Texasu, in zadnja izdaja filma iz poljudne znanosti.

Jugoslovanski veterani

Jadran Post Ameriško-jugoslovanske legije priredi velik program v nedeljo, 4. januarja v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Odborniki so sledeči: Nick Bobich, predsednik, Frank Mervar, tajnik, Kosta Hromish, blagajnik, Rudolph Kozan in Nick Pop, nadzornika.

V bolnišnici

Mr. Mike Verbič, 3651 W. 58 St., se je podal v Lutheran bolnišnico, Franklin Blvd., kjer je bil operiran na rami. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo mi-košjo večerjo. Tudi vsakomur bo želimo skorajšnje okrevanje!

Zborovanje slovenske sekcije Jugoslovanskega odbora

Odbor je zahteval pojasnilo glede pomožne ustanove, ki so jo pričeli ustanavljati slovenski duhovniki v Ameriki.

Te dni se je vršilo v Chicagu zborovanje Jugoslovanskega pomožnega odbora, slovenske sekcije, o katerem zborovanju poroča "Prosveta" sledeče:

CHICAGO. — Jugoslovanski pomožni odbor, slovenske sekcije, je zboroval v prostorih S. N. P. J. ves dan v četrtek, dne 16. oktobra. Navzoči so bili tudi Franc Snaj, član jugoslovanske vlade v Londonu, dr. Boris Furlan, profesor ljubljanske univerze, ki se začasno nahaja v Ameriki in pater Bernard Ambrožič, katerega je tajnik odbora Jos. Zalar povabil, naj pride in pojasni stališče ameriško-slovenske duhovščine napram pomožnemu odboru.

Kot je znano, so zadnje čase slovenski duhovniki iz Clevelanda in okolice ustanovili lastni odbor v pomožne namene. Ambrožič je poročal, da bi njihov odbor rad sodeloval z JPO, SS, hoče pa imeti zase izjemne pravice razpolaganja s prispevki, ki pridejo izključno iz cerkvenih fondov. Odbor pa je to zahtevo clevelandskih duhovnikov soglasno odklonil. Nekateri katoliški duhovniki so močno prijemali Kazimira Zakrajška, ker je začel organizirati separatno duhovniško pomožno akcijo in s tem povzročil, da se je v nekem slovenskem katoliškem listu izražalo nezaupanje napram JPO, SS. — Odbor se je tudi dotaknil politične akcije za stari kraj, ko sta minister Snaj in dr. Furlan obširno poročala o situaciji in izrekli željo, da bi ameriški Slovenci organizirali kakšno akcijo glede bodočnosti stare domovine. Izrečena je bila sugestija od odbornikov, naj se o politični zadevi razpravljajo in iščejo naj se konkretne smernice, dokler ne pride zadevna inicijativa od organizacij.

Vabilo k dobrodelni prireditvi

Mr. Janko N. Rogelj, direktor publicitete JPO, SS, se nam pisмено zahvaljuje za vso podporo te prepotrebne akcije v preteklosti ter apelira v imenu lokalnega odbora v Clevelandu, da bi še nadalje oglaševali prireditev, ki jo bo priredil pevski zbor "Glasbene Maticice" v nedeljo, dne 2. novembra, katere prebitki je namenjen pomoči našim nesrečnim ljudem v pregaženi domovini.

Razumljivo je, da bomo drage volje sodelovali pri vsaki prireditvi s takim namenom, zato apeliramo na slovensko javnost, da se v častnem številu udeleži operete "Cigan baron," ki jo bo dal v nedeljo 2. novembra zbor Glasbene Maticice.

Vojak premeščen

Mr. Frank Petkovšek, sin družine Mr. in Mrs. Frank Petkovšek, 1168 E. 60 St., je bil dne 15. oktobra poklican k vojakom v Ft. Hayes, O., odkoder pa je bil včeraj premeščen v Camp Wolters, Texas.

Kokošja večerja

V Hecker Tavern, 1194 E. 71 St. bodo v soboto 25. oktobra servirali okusno pripravljeno kokošjo večerjo. Tudi vsakomur vrstne pijače bo v obilni meri in igrala bo izvrstna godba.

Sezonska otvoritev dram. društva "Ivan Cankar"

V nedeljo vprizori dramsko društvo Ivan Cankar krasno Gangljevo dramo "Sin."

Jesen je tu in naši kulturni delavci se zopet pripravljajo, da očizve odre slovenskih narodnih domov. Lanski reportoar dramskega društva "IvanCankar" je bil bogat, letos pa bo še bogatejši.

Prva drama bo vprizorjena v nedeljo popoldne na odru Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave. Igra je delo poznane ljudskega pisatelja Engelberta Ganglja in se imenuje "Sin". Drama "Sin" je krasno delo in je bilo podano v Clevelandu že pred dvajsetimi leti. — Tedaj je naslovno vlogo igral John Steblaj, letos pa igra to vlogo Milan Medvešek.

Ostali igralci so: Bertha Erste, Joseph Skuk, Anica Čebul, Rudy Widmar, Nežka Kalan, Ann Suster, Johnny Ivec, John Čeh, August Komar, Caroline Hodnik in nekaj drugih. Igro režira Joseph Skuk, šepetalka je Milka Pagon in Frank Žagar, mojster odra.

Na tem mestu naj bo povedano, da ima danes dramsko društvo Ivan Cankar izborne igralске moči. In večina igralcev je rojenih v Ameriki. Zato gre našim mladim vse priznanje, ki se zanimajo za slovensko dramo, tako da bo slovenska beseda v tujini še dolgo živela. Pri tem pa gre priznanje tudi Tončki Simičević, ki se je zanimala za mladinu in jo uvajala v naše igre.

Torej v nedeljo ne sme nihče zamuditi drame "Sin". Pokažimo da cenimo delo naših kulturnih delavcev. Igra se prične ok tih popoldne. Po igri bo prosta zabava in ples.

Druga predstava društva "Ivan Cankar" pa bo 23. novembra. Igra se imenuje "Vera v vstajenje", ki jo je spisal naš poznani pisatelj Ivan Jontez. Igro režira Rudy Widmar. Čist dobiček gre za Jugoslovanski pomožni fond.

Tretja predstava pa bo podana v angleščini. Vršila se bo 25. januarja v Narodnem domu. Igro bo režiral Rudy Widmar. Četrta predstava dramskega društva "Ivan Cankar" se bo vršila februarja meseca. Ves čisti dobiček bo šel v korist Cankarjeve ustanove.

Vidite, letos bomo imeli zopet nekaj ur lepega kulturnega užitka. Posetimo vse te predstave, zlasti pa še nedeljsko!

Na svidenje v nedeljo v auditoriju Narodnega doma. — n.

Redna seja

V petek večer ob 7:30 uri se v Slovenskem društvenem domu na Reher Ave., vrši redna mesečna seja društva "Zavedni sosedje" št. 158 S. N. P. J. Članstvo je prošeno, da se polnoštevilno udeleži. — Tajnik.

Drama "Sin"

Dramski zbor "Ivan Cankar" odprta igralsko sezono v nedeljo, 26. oktobra, ob 3. uri popoldne v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju, s krasno in pretresljivo igro "Sin", v kateri igra naslovno vlogo znani Cankarjev igralec Milan Medvešek. Igra je sama na sebi tako lepa in bo tako dobro podana, da boste imeli vsestranski užitek.

50 TALCEV USTRELJENIH V FRANCII; NADALJNIH 150 ČAKA V ZAPORIH SMRTI

Komaj 36 ur po atentatu na nemškega podpolkovnika, je bil v Bordeauxu ob belem dnevu ubit neki nemški major.

V BEOGRADU JE BILO 17. OKTOBRA USTRELJENIH IN OBEŠENIH 200 SRBOV

ZAGREB, Hrvatska, 22. oktobra. — Beograjski časopis "Novo Vreme" je danes sporočil, da so Nemci dne 17. oktobra ustrelili in pobesili v Beogradu 200 Židov in tako zvanih "komunistov", in sicer v povračilo, ker sta bila v Beogradu ubita dva nemška vojaka. — Torej sto življenj za življenje vsakega Nemca! ...

Eksekucije v masah

VICHY, 22. oktobra. — Zaradi umora nemškega podpolkovnika v Nantesu so Nemci ustrelili 50 nedolžnih francoskih talcev, dočim jih bo nadaljnjih petdeset ustreljenih jutri po polnoči, ako se do tega časa ne dobi atentatorjev: Toda komaj je preteklo 36 ur po umoru nemškega podpolkovnika, ko je bil v Bordeauxu ustreljen še drugi nemški častnik, in sicer neki major, za čigar umor so Nemci že zaprli 100 novih talcev, ki čakajo na smrt.

Maršal Petain in admiral Darlan rotita po radiu francosko ljudstvo, naj preneha s teroriziranjem ter naj se podvrže Nemcem.

Vstaje na Poljskem
LONDON, 23. oktobra. — Moskovski radio poroča, da se vrše v bližini mesta Varšave krvavi boji med poljskimi vstajini in nacisti.

Jutri bo v SND Lausche-Kovačičev večer; Sweeney priporoča Lauscheta

Jutri naj, nikogar ne manjka v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., kjer bo velika prireditev. — Kongresnik Sweeney poziva vse demokrate, naj odajo Lauschetu svoje glasove.

Kakor smo že v tork poročali, se bo vršil jutri večer v Slovenskem narodnem domu velik ples in program na čast sodniku Lauschetu in councilmanu Kovačiču. Tekom programa bodo nastopili naši priznani domači talenti, pevci in pevke, godbeniki, itd. Po izčrpanem programu bo ples in v prizidku prosta zabava. — Pridite v častnem številu!

Kongresnik Martin L. Sweeney, poraženi demokratski županski kandidat, je imel snoči po radiu govor, v katerem je gozival volilce, naj glasujejo za sodnika Franka J. Lauscheta in za poraz sedanjega župana Blythina. To je bil prvi Sweeneyjev javen govor v korist kandidata Lauscheta, katerega je pa že prej, to je kmalu po primarnih volitvah, Sweeney indorsiral in priporočil v volitev svojim prištamem in volilcem.

Obisk v uredništvu

Danes zjutraj se je zglasil v našem uredništvu Mr. Carmen Arizona, kandidat za councilmana v 32. vardi. Povedal nam je, da v omenjeni vardi delujejo vse skupine, ne glede na njihovo narodnostno ozadje, s polno parno za izvolitev sodnika Franka J. Lauscheta za clevelandskega župana. To so razveseljiva dejstva, ki bodo pripomogla sodniku Lauschetu do izvolitve.

Pogreb

Pogreb pokojnega Franka Young (Junc) se vrši v petek zjutraj ob 8:15 uri iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnega zavoda na 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzette in nato na Calvary pokopališče.

Važna seja

"Collinwood Citizens Committee" za izvolitev Lauscheta ima jutri večer, 24. oktobra, točno ob 7. uri zelo važno sejo v Slovenskem delavskem domu, na Waterloo Rd. Ukrepalo se bo glede varietnega koncerta, katerega se bo priredilo. Prosi se vse da so gotovo navzoči. — Predsednik.

Poročna dovoljenja

Poročna dovoljenja so te dni dobili sledeči pari: Edward Krall 25, 3526 E. 78 St. in Alice Srebel, 21, 7215 Myron Ave., John Japel Jr., 21, 1049 E. 185 St. in Margaret Ercul, 23, 20790 Tracy Ave., Michael Zupko 25, 6214 Superior Ave. in Vera Bobak, 27 1387 E. 51 St. — Bilo srečno!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexicu, za celo leto	\$6.00
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:	
Za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev
	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

DOMIŠLIJA IN VOJNA

II.

In vendar ni ničesar dinamičnega, ničesar čudotvornega pri priseganju večnega prijateljstva za to ali ono deželo danes, in navala nanjo jutri, dokler imate na razpolago legije, ki jih lahko mečete v boj, dokler se lahko zanesete na njihovo pokorščino in dokler imate obzirnost tigra. Gangsterji povzročajo vse to vsak teden v letu, pa jim vendar zato nihče ne daje kredita, da jezdi na valovih bodočnosti. Brez vsake odgovornosti napram ljudstvu, parlamentu ali lastni vesti, ni diktatorjem ničesar na potu, kar bi jim moglo preprečiti, da ne bi storili tega, kar smatrajo, da lahko store in dosežejo. Kar se tiče te kvalifikacije, je diktator edini sodnik—in dober sodnik—dokler ne stori prve napake. Z vsakim novim uspehom lahko računa na še bolj slepo pokorščino z ozirom na svoj prihodnji korak, na še večjo materialno moč in na še večjo paralizirajočo silo nad prospektivno žrtvijo.

To je bistvo nacijskega dinamizma, kakor je to tudi bistvo gangsterizma. Oba sta zmožna delovanja s pomočjo največje domišljije, za katero jih lahko zavida tisti, ki se čutijo odgovorne zakonu in obči morali. Kljub temu pa ne želi noben Amerikanec, ki ima količkaj samospoštovanja, da bi njegovi zakonito izvoljeni reprezentantje obravnavali s Hitlerjem na podlagi njegovih pogojev. Cena za to je previsoka.

Splošno znano je, da kdor se enkrat privadi zauživanju mamil, jih mora imeti več in več. Tako je tudi z Nemci. Dočim je na primer priklopitev Avstrije Nemčiji leta 1938 izzvala veliko veselje v Nemčiji, ne pomeni zasedba celega balkanskega polotoka ničesar za nacistične leta 1941. Oni hočejo vedno več in več, vedno večje in večje triumfe. Ta pohlep je tudi vzrok njihovi mrzlični naglici, njihovi hazardni igri; danes se ne morejo nič več ustaviti, saj sami na vsa usta vpijejo: "Heute gehört uns Deutschland, morgen die ganze Welt!" (Danes imamo Nemčijo, jutri bomo imeli ves svet.)

Če bi se uresničile napovedi Wheelerjev in Lindberghov, je le vse preveč možno, da bi Hitler res zagospodoval nad vsem svetom. Toda če pa ne bo, bo pa to pomenilo njegov konec. To je tista fatalna šibkost nacizma: imeti more vse ali nič! Nacizem ne more obstati mirno na mestu, še toliko manj more prenesti umik. Ko se mu je izjalovilo zavzetje Anglije, se je moral vreči v Rusijo; ako se mu je izjalovilo njegovo podvzetje v Rusiji, se bo moral ogledati zopet drugod za te ali one sorte zmago. (Kako resnično je to, vidimo iz njegove taktike v Rusiji: ko ni uspel s svojim navalom na Moskvo, se je vrgel na Leningrad; ko je čutil, da ne more Leningradu do živga, se je obrnil zopet proti Moskvi. In ko si je ob obrambi Moskve zdaj že v drugi polomil zobe, je zopet opustil navale na Moskvo ter se obrnil proti Ukrajini. Uredništvo.)

Izza padca Francije se je demokratičen svet marsičesa naučil. Kampanja generala Wavella v Afriki je bila vredna denarja, katerega je stala, ker je imela duha in iniciativo, kar je oboje tako zelo potreboval duh sveta. Čeprav njegova ofenziva ni imela trajnih učinkov, je vendar vplivalo čitanje vesti, kako njegovo vojaštvo goni Italijane po pustinja gor in dol, kakor čudovita tonika, katere je bil tako zelo potreben svet. Prav tako je razveseljivo, ko vidimo, da je Velika Britanija zavzela iniciativo v Iraku, Siriji in Iranu.

Prav tako je bil časovno sijajno umesten govor angleškega premierja Churchilla ob priliki nemškega napada na Rusijo. Njegov govor, ki ga je govoril s trdnjo odločnostjo in brez vsakega oklevanja, je začrtal politiko borbe z nacizmom na življenje in smrt. Če bi bil Churchill odlašal s tem govorom samo par dni, bi bilo morda vse izgubljeno. Pokret za sklenitev miru s "križarji proti boljševizmu," bi utegnil povzročiti razkol med angleškim in ameriškim javnim mnenjem, katerega razkola ne bi bilo mogoče nikoli več zacementirati.

Ameriška zasedba Islandije je bila nadaljna, potrebna stvar. Če bi bil predsednik Roosevelt najprej vprašal kongres za dovoljenje, ali sme poslati vojaštvo v Islandijo, kaj bi se bilo zgodilo? V kongresu bi cincali in cincali, medtem pa bi potekal dragoceni čas, dočim bi Nemčija

UREDNIKOVA POŠTA

St. Clair Rifle in Hunting Club

Cleveland, O. — Predno zaključimo naše strelske vaje za letošnjo sezono, so naši lovci na prošli seji sklenili, da dobi vsak aktiven član eno pečeno piško prav zastoj (free). Torej, vsi tisti, ki ste zmožni pojesti eno kokoš, ki bo pečena na ražnju, pridite na klubovo farmo v nedeljo, 26. oktobra najkasneje do 2. ure popoldne. Kdor pride pozneje ni upravičen zahtevati nič—taksen je bil sklep seje. Kar se pa tiče posode, prinesite s seboj. Na kratko povedano—klub žrtvuje kokoši in kruh, vse drugo si preskrbite sami.

Se enkrat vas opominjam, da se požurite, ker drugače ne bo pogače. Vse, kar bo odveč, bomo razdelili našim stalnim posetnikom.

Izid prošle vaje:

A. Ferkol	16
A. Bozich	9
V. Sinkovic	14
F. Spenko	17
A. Novak	20
F. Kochevar	17
Egan	10
Preten	5
J. Papesh	19

Odbor

Kako je zdaj v domovini? Menda prav tako, kot je zapisal nekoč poet Oton Zupančič:

Na naše okno črna ptica sela,
čez okno vse peroti je razpela —
ne vidimo več sonca niti zvezd.

Da, pomoči bodo potrebovali ti nesrečneži. Pripravimo se! Pomagajte! Kupite vstopnico za opereto CIGAN-BARON. Ves čisti dobiček gre v blagajno slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora v Ameriki.

Dvajsetletnica druž. "Združene Slovenke, št. 23 SDZ"

Cleveland, Ohio. — Živimo v času raznih zanimivih obletnic in jubilejnih praznov, tako da je tudi za gori omenjeno društvo prišla proslava 20-letnice, katere se bo vršila v nedeljo dne 26. oktobra v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

Kot je bilo že poročano, je obvezano, da vsaka članica vzame za 50 centov nakupnih listkov, (refreshment tickets), poleg pa tudi vstopnico za 25c.

S tem bo vsaka upravičena do kokošje večerje (Chicken supper), katero bo društvo serviralo ob tej priliki 20 letnice.

Večerjo se bo serviralo točno ob 6 uri zvečer. Po večerji se bo vršil ples in prosta zabava. Za ples je preskrbljena dobra godba in sicer John Pecon.

Splošna vstopnica za članstvo S. D. Z. in ostalo občinstvo je 35 centov.

Ker je to proslavljanje 20 letnega obstoja našega društva, bi želela, oziroma odbor želi, da ste vse članice gotovo navzoče na tej priredbi. Izvzete so le bolnice, torej naj ne bo brezpotrebni izgovorov.

V teh resnih časih vam pride tudi prav malo razvedrila, da preženemo misel na razne grozote, katero se vrše v starem svetu.

Ko je ravno tudi ta dan izredna konvencija S. D. Z. vabimo vso spoštovano delegacijo in glavne odbornike, da pridete kar k nam na dobro, okusno kurjo večerjo; za vse bo dovolj pripravljeno, le pridite, ne bo vam žal. "Združene Slovenke" bomo podvzela potrebne korake, da onemogoči to potezo ali pa da se vsaj pravočasno zavaruje proti nji.

Tako kakor na Islandiji, je treba postaviti Nemce pred šah-mat tudi v Dakarju in drugod.

znale dosledno ceniti vaš poset; naš namen je dober, prvič, da vam jamčimo, da se boste dobro zabavali in naplesali, drugič boste pomagali soseskemu društvu tudi z gmožno podporo, ker kot društvo jo potrebujemo, če hočemo, da gre naše društveno življenje dalje.

Torej, članice društva, pomnite, da je vsaka obligirana, da pride, naj torej nobena ne izostane. In ostalo občinstvo pa je prošeno, da nas poseti.

Odbor se trudi, da vam bo dal vso morebitno potrebo, najsib v hrani, kot tudi v prilivaju poleg kave tudi druge dobrote. — Da se vidimo!

Za društvo štev. 23 S. D. Z.

Tajnica.

Zadrugarji pa znajo!

Cleveland, Ohio. — Celo leto se pripravljajo, naprej povedo kaj bo, pa vendar ostane še vedno toliko za povedati kaj je v teku. Predložili so vse svoje statistike Babsonovi ekonomski posvetovalni ustanovi, in glej, sedaj pravijo, da edino v združenstvu je od pomoči za delavca proti visokim cenam.

Svet glava boli na vseh koncih in krajih, in le kjer funkcionira aktivna zadrugnost je bolj olajšana. Ko bi se to razpaslo na vse telo in glavo človeške družbe ne bilo bi boli.

No, tudi v Clevelandu ne spi. Direktorij je sklenil svoje, in biti mora tako če se vse podre! In kaj so sklenili? Ti ljudje so rekli, da mora biti izredna razprodaja, da mora biti ena najlepših zaključnih oktobrskih veselje. In res je tako. Razprodaja je v teku in gospodinje so zadovoljne, "ta šmart" se zalagajo kar s celimi zaboji (cases) blaga, kajti vedo, da tekom te vojne furije ne bo več tako poceni kot je ravno na tej razprodaji.

Plesna veselica z fino, okusno večerjo, kot znajo samo članice Zenskega odseka Zadruga pripraviti, pa pride v soboto 25. oktobra, da se zaključijo teden izrednih aktivnosti.

Vsi delavci, vse članice odseka, vsi direktorji poročajo, da vstopnice gredo kot tržiske fige izpod rok! Kaj bi ne, vse skupaj 60c z davkom vred — večerja in ples. In pa kaka večerja! Jojme, vse sem iztaknil, ampak to pot ne izvem pa ne izvem, kaj bo, le to mi povedo, dobro bo, vsi bodo siti, vsi zadovoljni. Naš kredit ne bo za to padel, marveč še šel gor! No ja, če je tako, pa tako zapišem.

Direktorij ima eno samo željo — vsem solidno postreči tekom razprodaje, da se čimveč novih poskusnih odjemalcev posluži iste, ter da pridobimo na novih delničarjih, odjemalcih in ohranimo tisto solidarno dobro voljo in naklonjenost, kot dosega napram svojemu delavskemu podjetju!

Končno, da vsi vi in vaši prijatelji, pridite v soboto 25. oktobra v Slovenski delavski dom, spodnja dvorana, kjer bo med nami tudi bodoči župan — g. F. J. Lausche.

Joseph A. Siskovich.

tajnik.

Prispevki za Lauschetovo kampanjo

Cleveland, Ohio. — Odbor za Lauschetovo izvolitev je prejel žal, "Združene Slovenke" bomo

prispevateljem iskreno zahvaljujemo:

Louis L. Ferfolia, pogrebni zavod na 9116 Union Ave., je daroval \$15.; Rev. Julius Slapšak, kaplan pri fari sv. Lovrenca \$10 — Po \$5.00 so darovali: Mr. in Mrs. Frank Sirk, lastnika kegljišča na 3572 E. 82 St., Mr. Fr. Zefrin, gostilna, 8101 Aetna Rd. Mr. Anthony Gliha, lastnik Katty's Kozy Korner, 7803 Aetna Rd., Mr. Frank Novak, fotograf 3538 E. 80 St., Mr. Louis Perko, grocerija in mesnica, 3580 E. 81 St., Mrs. Mary Jeric, trgovina z železnino in barvami, 3565 E. 81 St., Mrs. Frances Perko, slaščičarna, 3545 E. 81 St., Mr. Joseph Perko, delikatesna trgovina, 8018 Mansfield Ave., Mr. L. Borstnar, gostilna, 3774 E. 93rd St., Mr. Anton Ponikvar, grocerija in mesnica, 3769 E. 93 St., Mrs. Frank Lisjak, gostilna, na 10401 Reno Ave., Mr. Louis Trattar, gostilna, 10902 Revere Ave., Mr. Frank Kuznik, gostilna, 3525 E. 81 St., Mr. Frank Zeleznik, gostilna in restavracija, 4002 Jennings Rd. \$5.00, dr. Vincent Opaskar, zobozdravnik \$5.00; po \$3.00: Mr. Frank Legan, Atlantic Gas Service Station, E. 78 St. in Union Ave.; \$2.00: Mr. Joseph Smrekar, grocerija in slaščičarna, 3536 E. 80 St.

Odbor.

Koliko naših Slovencev je bilo pregnanih iz domovine? Danes ti sanjajo o svoji rodni grudi, kakor pravi pesnik Cvetko Golar:

Kam si se skril, o domovina?
V sanjah zagrinja te črna zavesa,
zvezde polnočne mi kaže tujina,
ti si bolj daleč kot Bog in nebesa.

Tudi tem bomo morali pomagati, ako smo jim bratje in sestre. Kupite vstopnico za opereto CIGAN-BARON. Ves dobiček gre v pomoč nesrečnežem v domovini.

Lausche-Kovačič ples in zabava

Cleveland, Ohio. — Veselo je res na St. Clairju, ker nam solisti, dueti kvarteti in seksteti pojo ...

V petek zvečer, 24. oktobra 1941 nam bo priredil zelo krasen večer Demokratiški klub 23 varde v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Naš klubi ki je stoprocentno indorsiral sodnika Franka J. Lausche za župana mesta Cleveland in Edwarda Kovačiča za zastopnika ali councilmana 23. varde se je zavzel, da bo priredil plesno veselico in krasen program za to večer.

Odbor se je potrudil in naprosil naše pevke in pevce, da nam pristopijo na pomoč. Na programu bodo nastopile naše popularne in vsem priljubljene pevke Josephine Lausche-Welf in Mary Udovič v dueti, katere bo spremljal na klavir Dr. William J. Lausche. Nastopil bo Slovenski radio kvartet — Johnny Kovačič, Rudy Kopore, Eddie Seifert in Johnny Sternisha, ki nam vsako nedeljo okrasujejo

naš slovenski program na radio.

Dalje bodo nastopile: Dorothy Zugel, Elsie Hraster, Mary Ivanšek, Nettie Gačnik, Dorothy Jalen in Lillian Koshel, ka-

(Dalje na 3. str.)

Avstralske čete

Kako sem spoznal avstralske čete — že v svetovni vojni so bili "Anzaki" nevarni borci

Vedno in vedno čitamo, da so avstralske čete premagale to ali ono severnoafriško utrdbo. Vprašate, kakšne so prav za prav te čete. Naj obudim nekaj spominov.

V letu 1916 sem bil v Franciji interniran v okrožju Dordogne na graščini, nekaj postaj od mesta Perigueux. Tu smo bili nastanjeni za ujetniki Nemci skupno. Pošiljali so nas, če se je kdo prijavil, na delo na deželo. Silili niso nikogar. Tako smo se peljali v juliju po železnici na delo. Na postaji Ribes-Rac smo za nekaj časa izstopili. Kar zaslišimo: "Les Anzakes, les Anzakes!" In že so nas segnali—bila nas je petnajstotica v čakalnicu 2. razreda. Pri tem so nam govorili: "On vient les Anzakes, uit, uit, ses ont tres terribles pour vous!" (Anzaki pridejo, ti so strašni za vas!) Torej skriti smo se morali pred Anzaki. Zakaj? Tega nisimo vedeli. Sicer so nam Francozi pripovedovali in kazali, žalibog pa takrat še nismo razumeli dosti francosčine, pa nam njihova razlaga ni dovolj koristila. Le čudno se nam je zdelo, da so nas skrili pred Anzaki. Seveda, ker so bili nevarni za nas!

Ko pa sem se v letu 1917 v maju ustavil s tovariši na veliki in lepi postaji v Lionu in smo čakali na drug vlak, je kar naenkrat završalo na peronu: "Les Anzakes, les Anzakes!" Nas pa so zopet nagnali francoski spremljevalci, da smo se morali poskriti.

Vrag vedi, sem si mislil, kakšni hudici so ti Anzaki, če nas pred njimi tako skrivajo. Menda nas ne bodo kar živih odrli in požrli! Spremljevalec nam je s strahom in grozljivim pripovedovanjem razlagal, da so Anzaki ljudje, ki vse drugo, kar ni Francoz ali Anglež, pomore, da brez milosti vse pobijejo, pa naj dobijo "les Boches" (Nemce), kjer hočejo. Tudi v ozadju me prizanašajo. Zatorej naj se skrbno skrivamo!

Saj poznate človeško radovednost; seveda sem bil tudi jaz zelo, zelo radoveden, kakšni so ti "hudici." Pa sem se previdno splazil in skrivaj opazoval te vražje Anzake. Vlak je stal na progi in polno je bilo Anzakov in njem. To vam je bil živ-zav-pili so, kričali, peli, ne vem, kaj še vse so počenjali ti Anzaki. Bili so sami mladi, od 20 do 25 let stari, lepi, statisti fantje-vojaki. Imeli so hlače dokolenke, na nogah škornje do polovice golenice, za škornji pa nože. Ker je bilo vroče, gornjega očela in čepice niso imeli, le srajce. Res, hudirjeva mladež! Ko so se odpeljali, sem zvedel, da so to avstralske čete, ki niso na fronti prizanašale ujetnikom in so baje vse poklale. Borile so se z neverjetnim pogumom in so se jih Nemci najbolj bali. Povsod so imeli velik respekt pred Anzaki. To ime ni nič drugega kakor začetnice uradnega vojaškega naziva: Australian and New Zealand Army Corps. Torej borci iz Avstralije in Nove Zelandije. Ti vojaki slove po neustrašenem pogumu kakor naši Bosanci. Da, kakor naši Bosanci.

Pozneje, ko sem bil v civilni obleki, sem se celo razgovarjal z Anzaki. In sem spoznal, da so jako prijazni in bistri fantje. Z oči pa se jim bere odločnost,

ŠKRAI

RADO MURNIK:

Ženini naše Koprneli

Na Ljubljani smo imeli krasen razgled na Grad in Kamniške planine. Na breževje prepevale vrane in druge ptice. Slišali smo tudi grmopolov. Italijanski kancari ob nedeljah in praznikih miru. Gospod ženin Migej kel: Dokler bo trajala vojna, nobenega miru. Gospod nin je jako moder. Zato kaj pametnega zine. Koprnelo pa njemu.

Tako smo se prijetno gladi Ljubljani. Naenkrat je padla naša neli tista rdeča roža v vodo, sem to videla, sem jo hitro šiti. Pri tem sem se, ni slutec, preuklenila v Ljubljano. Hotela sem pisem mogla reči ne me, ker sem imela vodo stih.

Namesto mene so kričali drugi kakor obsedeni: Pomagajte! Tudi jaz pa fi je tuil in cvilil. Jaz pa ležala v vodi, ki je gotovo 50 metrov globoka. Moja nje je bilo tedaj v smrtni nosti. Breala sem na vodo, z rokami in nogami in vodo, da se ne bi zadušila pljuzna in kildija sta me da nisem takoj utonila.

Takrat sem mislila, da torek moj pogreb in da me mele moje ljube součenci. Mislila sem, da jih bo to veselilo in mi je storilo, ker jaz sama ni imela od tega. Prav ni vse kriplje molila nos in Ljubljani. Kmalu pa sem do grla sita. Bala sem, bom dobila vodenico. Moja lji je bila že do kože mokra se je začela potapljati.

Vse to je zapazil stric. Naglo je sezul čevlje in suknjo. Nato se je prekril glej! Kakor koračena skočil z vsemi štirimi okoli Ljubljano, ker zna tako plavati kakor raka na vodi, njim je štrbunknil tudi naš Pufi, da bi pomagal potopiti.

(Nadaljevanje)

pogum in neustrašenost. Vsi so jih v letu 1916-1917 Francozi, z njimi so delali mo in vžigali domačinske gum. Res je, da so nekaj skilij ujetnikov v nagli padli, zato je bil tolikšen da so nas skrivali. Toda so se obnašali prostodušno lo.

CVET NAŠE VASI

(Dalje s 4. strani)

mu nasmehnuti. "Ah, Tone, le smejeti se nikar ne pozabi! Veš, kaj bi me najbolj jezilo? Če me ne bi nikoli več ujezil!"

Pomisli je in dejal: "Mina, nikoli več te ne bom ujezil! — Kvečjemu še o počitnicah!"

Ta pridržek je Mino razveselil in spet se je nalahno nasmehnil. Tega ne bo strlo, kot je strlo Bernarda! Tudi nje ne sme streti in čuvati mora mater, ki pa ne bo mogla preboleti izgube. Spet je povezoval:

"Tone, jokaš se pa že lahko! A le zvečer v postelji, dokler ne zaspiš! Jokal se boš na vsak način. Da bi me bil ti le videl, kako sem se na večer jokala, ko sem kot majhno dekletce prišla v samostan! Pa se že poleže, Tone, če človek ni preveč bojazljiv. In jaz nisem bila šlepa, ti si pa še manj, Tone! Ti si dosti bolj pogumen ko jaz."

"Nikakor ne!" je dejal Tone in zajokal na ves glas. Mina ga je pustila, da se je izjokal.

"In še to, utegne se zgoditi, da te bodo prezirali součenci zaradi nesreče, ki smo jo doživeli z Lojzetom."

"Al' jih bom po gobcu!" je vzkliznil Tone, "tako kot sem Vogelnika."

"Le nikar, Tone, dobil bi le slabši erd v vedenju. Napravi kaj drugega! Tudi ti bodi visok. Pa prekosi jih, ne le v šoli, marveč tudi na igrišču. Nato se ti bodo sami od sebe pridružili."

"Dva metra pet centimetrov visoko preskočim drog," je odvrnil Tone. "Pa naj se kdo kosa z menoj!"

Vse solze so mu usehnile. Zupnik je v šoli vse dobro pripravil. Mini ni bilo treba ravnatelju razlagati mučne preteklosti. Ravnatelj ji je le dejal, da bo moral Tone imeti posebno ure, da bo došel druge, ker

se odda trgovski prostor in 4 sobe. — Pripravno za vsako trgovino; — nahaja se v slovenski naselbini na 16000 Waterloo Rd. — Pokličite po telefonu: ENdicott 4756.

V najem

dobro ohranjeno peč na premog za gretje (circulating). — Vpraša se na 1401 E. 53rd St.

Izkušeni mesar

dobi stalno delo v mesnici. — Zglasiti se je v YALE MARKET 8014 St. Clair Ave., ENdicott 5009.

VLJUDNO VABILO NA FORMALNO OTVORITEV GOSTILNE WELCOME TAVERN

katera se vrti

V SOBOTO, 25. OKTOBRA, 1941

Mr. in Mrs. Hribar, 894 E. 222 St., vabita vse prijatelje in znance. Igrala bo fina godba, serviralo se bo okusno večerjo in najboljšo pijačo.

DEFEND THE HOME FRONT

COMMUNITY FUND
23rd CAMPAIGN
FOR 100 AGENCIES

se je šola že o veliki noči začela. Nato je moral Tone prestati majhen izpit, ki se je dobro obnesel, in bil je sprejet v realno. Ravnatelj je dal Mini razne naslove gospodinj in Mina je kmalu našla pripravno stanovanje za Toneta pri neki omikani stari gospe, ki je imela še dvoje drugih dijakov pri sebi. Ko ji je Mina vse podrobno razložila, ji je gospa obljubila, da bo ko mati pazila na fanta in ne bo nikoli pustila, da bi se mu zaradi brata godila krivica.

Mina je kupila Tonetu novo obleko, nove čevlje in še nekaj perila. Kupila mu je še pisemnega papirja in deset znamk, da bo mogel pisati domov, mu podarila nekaj denarja in mu še kupila veliko pomarančo.

Ko je bil Tone že štiritredne v mestu, je bilo v nekem njegovem pismu takole napisano:

"Kavača št. III. sem v odmoru na dvorišču že naklestil. Bila je velika preiskava. Dejal mi je, da sem 'paglavac'. Pa je Kovač št. III bil tri ure zaprt, mene pa so oprostili. — Ljuba Mina, denarja ni več. Za klobase je šel, ker sem večkrat lačen. Krlhje imam pa še. Ponoči, ko drugi spijo, jih včasih vzamem iz omare in jih duham."

25.

Ali ni časih sredi najsilnejše vihrne nekaj hipov tišine? In ko je človeku najhuje, kaj se ne bliža časih tudi že tolažba?

Išče se

stanovanje s 4 ali 5 sobami v collinwoodski naselbini; odrasle osebe. Naslov se najpusti v uradu "Enakopravnosti."

Proda se

dobro ohranjeno peč na premog za gretje (circulating). — Vpraša se na 1401 E. 53rd St.

Ko se je Mina tedaj po svoji drugi vožnji v mesto vrnila domov, je vsa obupana sedela v veliki sobi. Neznanska praznosta je bila v njej. Trije bratje so spadali v to sobo, trije Boštjanovi sinovi. Ni jih bilo. Eden je sedel v mestu za tujo mizo, eden je bil v ječi, eden je počival v grobu.

Mina, v tej hiši ni blagoslova, odkar jo vladaš ti! In zdaj je prišlo še najhuje, kar more nastati človeka: prišel je dvom nad samim seboj, nemir vesti! Prevelika tenkočutnost vesti pa zamori blagor telesa in duše, je hujska ko rak.

Ali je Lojzeta resnično pregnala iz domače hiše, ali ga je zares s svojo strogostjo spodila na pot zločinstva? Ali je ona kriva, da Bernard ni mogel imeti zaupanja do nje in si ni mogel svoje do smrti žalostne duše o-lajšati? Kaj si je pridobila? Ničesar! Kaj je izgubila? Vse! Celo mater. Ko je prišla Mina domov, jo je hotela pozdraviti, a mati ji je sporočila, da je noče videti.

Ura je tako težko tiktakala, v sobi je bilo temno, mrzlo, dasi je bilo sredi poletja. Kanarček

Hiša za dve družini

se proda. 6 sob spodaj, 5 sob zgoraj. Cena \$5.000. — Nahaja se na 7501 Cornelia Ave. — Podrobnosti se izve pri MULIO-LIS, 6606 Superior Ave.

REVMAČNE BOLEČINE?

Dobite dolgotrajno, prijetno toplotno s Pain-Expellerjem — čudovitim mazilom. Nad 18 milijonov prodanih steklenic je dokaz njegove dohodljivosti. Zahtevajte pravi Pain-Expeller s Sidrom na etiketi.

PAIN-EXPELLER

Gostilna z novo D-3 licenco

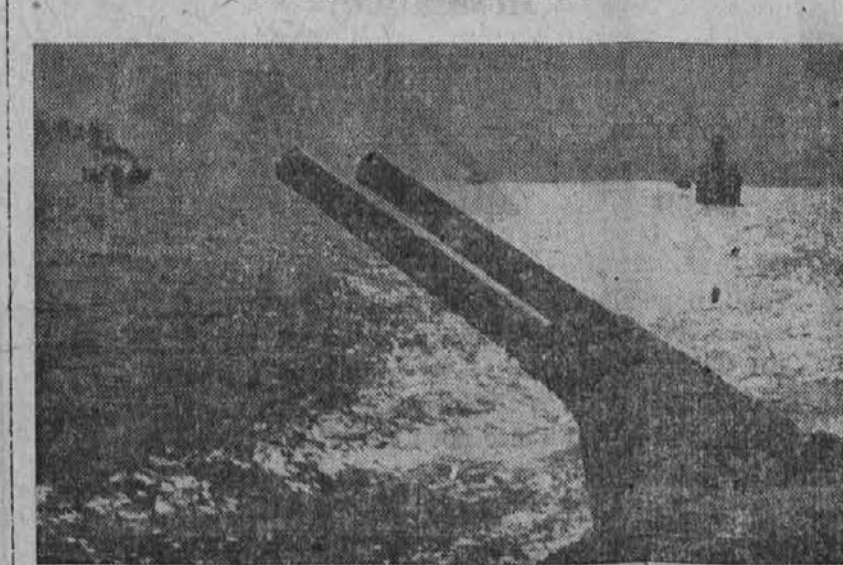
se proda. Prometen prostor v tovarniški okolici. Najemnina \$65 vključivo gorkoto. Dober promet, lastnik mora prodati zaradi bolezni. Ako hočete dober nakup, ne zamudite te prilike. Upoštevalo bi se tudi majhno hišo za eno družino in nekaj gotovine. — Pokličite CHerry 2957.

Pričetek nove nemške ofenzive

Gornja slika prikazuje nemško pehoto, ki se prevaža v čolnih iz kavčuka preko neke reke v Rusiji, ob začetku nove nemške ofenzive proti Moskvi.

Straža na Atlantiku

Na sliki vidimo topove angleškega rušilca Holdernessa, ki straži na Atlantiku ladje v angleškem konvoju.

je žvrgolel tiho in žalostno. Hrepenel je po svojem prijatelju Tonetu, ki je znal tako živo živeti.

(Dalje prihodnjic)

Urednikova pošta

(Dalje s 2. strani)

tere spremlja na klavir Miss Eleanor Karlinger.

Ta sekstet je že tudi večkrat nastopil na radio pod imenom "Maidens of Melody".

V soli bo nastopil naš baritonist Mr. Louis Grdina; Miss Marion Kuhar, sopran solo in Miss Carolyn Budan, sopran solo. Miss Budan je članica "Glasbene matice in je v zadnji operi izvrstno izvršila svojo vlogo.

PRODA SE

slasličarno in delikatesno trgovino; tudi šolske potrebščine se prodaja. Ustanovljena pred 28. leti. — \$400 tedenskih dohodkov jamčenih. — Vsled solastništva se proda za polovično ceno. — Najemnina \$35 za trgovino in stanovanje s 5 sobami. Nima tekmece. — Zglasite se med 4. in 5. uro popoldne. — 3476 Fulton Road

SAMOSTOJNO DRUŠTVO LOŽKA DOLINA

Uradniki za leto 1941 so sledeči: predsednik Frank Baraga, 7702 Lockyear Ave.; podpredsednik John Krasovec; tajnik Frank Bavec, 1097 East 66 St. Henderson 9183; blagajnik in zapisnikar John Leskovec, 13716 Darley Ave.; nadzorniki John Mlakar, John Lokar in John Sterle.

Seje se vršijo vsako tretjo sredo v mesecu v S. N. Domu, št. 4 staro poslopje. Društvo sprejme nove člane od 16 leta do 45 leta s prosto pristopnino ter zdravniško preiskavo.

Društvo plača \$200.00 smrtnine in \$7.00 na teden bolniške podpore za \$1 mesečnine. Za sprejem ali pregled novih članov so vsi slovenski zdravniki. Za nadaljne informacije se obrnite na društvene odbornike.

Torej obeta se nam zelo bogat program in da bo pa za ple-sajalne tudi dovolj preskrbljeno, nam pa jamčita Lou Trebar in Johnny Pecon ter njiju orkestra. Vstopnina za ves program, ples in zabavo je le 35c.

Vabljeni so vsi prijatelji Lauscheta in Kovačiča, kakor tudi vsi prijatelji slovenske pesmi.

Priznali mi hoste, da je program v resnici bogat in ker je to edini ples v naselbini v počast kandidatov Lauscheta in Kovačiča, se vas vabi, da se gotovo

udeležite. Malokdaj nam je dana prilika, da slišimo toliko pevcev in pevk, posebno pa ge. Lausche-Welf in Udovič. Nikar ne zamudite tega programa, ker gotovo vam bo žal.

Kar se tiče naših kandidatov, se mi zdi, da jih vsi dobro poznate, in da kar bi napisal o njih, bi bilo le ponavljanje. Naš sodnik Frank J. Lausche je med nami Slovenci dobro poznan, in ker bo gotovo izvoljen za prihodnjega župana mesta Clevelanda, bo to v čast vsem nam

Slovincem. Da bo pa g. Lausche potreboval kot župana dobre zastopnike v vardah, da bodo delali z njim in pomagali vam, to-plo priporočam izvolitev Eddie Kovačiča kot zastopnika 23. varde. Mr. Kovačič je tudi nam dobro poznan in nam je služil kot zastopnik zadnje dve leti.

Ne pozabite torej tega programa in plesa v petek zvečer, dne 24. oktobra na St. Clairju. Na svidenje!

John H. Gornik, Jr.
Ward Leader

Sohio nudi
NAJVEČJO VREDNOST V
GAZOLINU in OLJU v LETU

DOBITE TO
ČUDOVITO GARANCIJO
Zastonj!

Ako rabite SOHIO
gazolin in
lubrikante

(z normalno baterijo v avtu)

ZAKAJ NE BI uživali to vrednostno protekcijo, če vas ne stane nič posebno?

Vi potrebujete gazolin za zimno, motorno olje in olje za kolesa vseeno — in vaša baterija bi morala imeti zimsko moč. (Te stvari s' najmanj, kar morate storiti, pravijo izdelovalci avtov). Torej zakaj bi se ne ustavili pri SOHIO napisu za to potrebo in dobite garantirano startanje kot

Garantirano startanje je SOHIO zimski produkti

ekstra bonus—zastonj. Potem lahko pozabite vse, kar se tiče sitnosti startanja in stroškov, ker boste vedeli, da bo vaš motor vedno začel — ali Standard Oil bo plačal stroške garažne postrežbe. Da, gospod... to je čudovita ponudba! Zakaj bi ne imeli tega jamstva? Ne stane nič ekstra!

ZASTONJ samo, ker dokazujejo zanesljivost!

Mi plačamo stroške garaže za startanje!

Tisoče ohijskih lastnikov avtov se raduje te protekcije garantiranega startanja... Tisti, ki so imeli sitnosti s startanjem, so dobili plačano postrežbo garaže za startanje od Standard Oil brez vsakega vprašanja. Ker je ta protekcija zastonj, ali bi ne bilo dobro, če bi jo dobili takoj?

Res je to —

"VI ZAČNETE ALI MI PLAČAMO!"

Only Sohio offers you **GUARANTEED STARTING** SOHIO

STENSKE KOLEDARJE
velike -- srednje -- majhne

si

TRGOVCI in OBRTNIKI

LAHKO NAROČIJO

pri

ENAKOPRAVNOSTI

6231 ST. CLAIR AVE.

HENDERSON 5311

Pokličite po telefonu in bo naš zastopnik prinesel vzorce, iz katerih si lahko izberete one, ki vam najbolj ugajajo.

PAUL KELLER:

23

CVET NAŠE VASI

ROMAN

Kaj "je bilo v redu," stara žena ni več vprašala. Nikoli ni hotela ničesar slišati o pravih zadevah in Mina je sklenila, da mati ne sme ničesar zvedeti o tej stvari. Vso svojo moč bo uporabila za to. Upala je, da v vasi ne bo nihče tako sirov, da bi govoril materi o tej skelečari. Skrbno je hotela paziti na pisma in časopise. Poročenima sestrama je hotela vse sama povedati, prav tako njunima možema in tudi župniku, da ne bi prišel tolažiti matere in ji nevede povzročati bolečine pa tudi staremu učeniku in vsem v hiši, vsakemu posebej bo vse razodela. Vaščanom bo sporočila, da mati, ki boleha na srcu, ničesar ne ve o žalostnem dogodku in misli, da je Lojze kam izginil. Le zaradi Toneta je bila v skrbeh. — Vprašala je mater, kje je Tone, a mati ni vedela zanj. Dekla je plašno povedala, da je Tone zdivjal na polje in da je imel časopis v roki. Že čez minuto je bila Mina na poljski stezi. Lovec, ki že na veliko razdaljo vidi ali sluti kako divjačino, nima tako bistrih oči, kot jih je imela Mina, ko je iskala Toneta. Tone je mislil tuliti, pojdi na polje, mu je bila nekoč dejala — "in vekaj vprico solnce in lune, ne pa vprico mene!"

Toneta je dobila v nekem razoru rženega polja. Fant je glasno zajokal, ko je zagledal sestro. V rokah je držal umazan in zmečkan časopis.

"Mina, ali je res, kar je v časopisu, da je naš Lojze..."

"Res je, Tone. Pojdi sem in nikar se tako ne jokaj! Tamle so ljudje; ni treba, da slišijo, če se mi jokamo."

Za roko ga je odvedla z njive.

"Mina, jaz nočem nič več iti v vas. Sram me je, da bi umrl!"

"Ljubi Tone!" mu je tiho dejala in se ga oklenila. Čez čas je začela:

"Glej, Tone, človek se ne sme nikoli preveč prestrašiti. Bernard se je preveč prestrašil in je

zato umrl. Tudi jaz sem se prestrašila, a se vendarle ne jokam. Pokonci hodim, ali ne vidiš? — Lojze je pač izprijen človek."

"Ali ga bodo zaprli?"

"Seveda, najbrž za več let. To je pravično in dobro zanj."

"Mina, tega pa vendar ne moreš reči..."

"Da, rečem! Glej, v ječi ni zganja ne krokanja ne lenarjenja. Vsa ta leta bo Lojze pošteno prebil. Bolje je, če je človek v ječi, ko da bi se vedno klatil po beznicah."

"Pa je vendar sramotno za nas, Mina!"

"Sramota to ni, pač pa nesreča. Kakšna sramota zadene na primer tebe, dragi moj?"

Ni mu povedala, da je Bernard umrl radi prvega vloma. To je bilo razen njej znano samo župniku, ta bo pa molčal.

Nihče naj ne ve, da Boštjanov Lojze ni samo cerkveni tat, marveč da ima tudi izgubljeno življenje svojega brata Bernarda na vesti.

"Sram — sram me je — ne grem več med ljudi."

Zabičavala mu je, naj se vendar premaga; pogledala ga je in rekla:

"Saj ti vendar ni do tega, da bi mati kaj zvedeli?"

"Ne, ne! Zato sem pa vzel časopis s seboj."

"Pametno si storil. Poslušaj me: zdaj pojdeš odtod, v mesto, bom že kaj dobila zate!"

"Kdaj pa, kdaj? Oh, prosim, kmalu, kmalu!"

"Že jutri, že jutri zjutraj, Tone! Zdaj pa pojdi v svojo kamrico in leži v posteljo. Jesti ti bom že sama prinesla."

"Nočem nič jesti."

"Sediva malo," je dejala Mina. Spet jo je obšla slabost.

Sedla sta na griček. Spodaj se je vas mirno blestela v sončnih žarkih. A ondi je bila oskrunjena cerkev, ondi je bil dom Boštjanovih. Njih mogočno poslopje se je dvigalo visoko nad nizkimi hišicami.

Mina je vzela dečka v naročje. Tiho ječaje, do smrti utrujen ji

je počival na prsih. Pustila ga je dolgo počivati. Slednjič je dejala:

"Ljubi moj, glej, oče so nam umrli, mati so stari in boleha jo na srcu. Bernard je umrl, Lojze je propadel. Samo tebe imam še. Če bi se še ti izgubil, bi bilo tudi z menoj vse končano."

Deček je zaihtel in dejal: "Mina, samo v veselje ti bom, prav priden bom, zmeraj priden in poslušen in ne bom storil ničesar hudega."

"Upam!" je odvrnila Mina. "Bog ti pomagaj! Tebi, meni, nam vsem!"

"S častno besedo se ti zavežem, da bom zmeraj dober človek," je zaihtel Tone.

Saj bi bilo sicer tako smešno tole "s častno besedo" tega malega moža, a zdaj je bilo žalostno, za Mino pa polno tolažbe.

"Verujem ti, Tone! Držal boš svojo častno besedo! Ti si moja tolažba in moje upanje!"

Na skrivaj je spravila Toneta doma v posteljo, nato je vprašala po materi. Mati je legla, ko ni nikjer našla časopisa. Hudovala se je na Toneta, ker ga je bil vzel s seboj na polje.

Predvsem bi bila rada brala nadaljevanja romana. Tega je Mina še dobila, a zmečkan je bilo vse. Roman je bil pa v drugem delu lista ko tista grozna vest o Lojzetu.

Mati se je spet hudovala. Z Lojzetom je bila Mina zmeraj tako stroga, s Tonetom pa ne. Le kaj si paglavca upa, da izmakne časopis!

"Saj tako brž ne bo več storil kaj takega. Jutri odide iz hiše."

"Tone — odide? — Kam pa?"

"V mesto — v šolo!"

"Pa šele o veliki noči, ali ne?"

"Ne, mati, kar takoj! Počitnice so pri kraju, pouk se bo spet pričel. Zdej je najugodnejša prilika. Z zasebnim poukom ni nič. Vidite, mati, zdaj ko je Bernard mrtev, moramo gledati, da se bo Tone veliko, veliko naučil. Tu se le potepa s svojimi

Na tisoče Slovencev je bilo pregnanih v Srbijo. Kako se počutijo? Pesnik Aškerc je povedal to v pesmi:

Kako je to hudo, če vrže sovražnik te čez rojstni prag! Če moraš izpod svoje strehe na tuje daleč siromak!

Siromaki so, potrebujejo pomoč. Posetite opereto CIGAN-BARON! Ves preostanek gre v blagajno Jugoslovanskega možnega odbora v Ameriki.

tovariši okrog. Skrajni čas je že, saj bo imel skoraj dvajset let. In o čemer kdaj spredim, da je dobro in potrebno, imam navado, da koj izvršim. Verujte mi, mati, da je prav tako!"

Mati jo je s takim pogledom premerila, da si je Mina dejala: Zdej te mati sovraži.

"Ti počenjaš, kar te je volja — z menoj, z vsemi! Zdej mi boš še Toneta, ko sem šele Bernarda..."

Mati je več ko minuto kljubovalno jokala. Mina je mirno čakala, kdaj bo razjarjena in užalostena mati nehala jokati. Nato ji je dobrohotno prigovarjala, ji dejala, da se bo večkrat z njo peljala v mesto in obiskala Toneta, govorila ji je o počitnicah, in slednjič se ji je morala še nehote zlagati, da je namreč dobila za Toneta prav izborno stanovanje z vso oskrbo. In to stanovanje da bo prevzel nekdo drugi, če Tone že jutri zjutraj ne pride tja. Ona pa se mora, se vendar mora česa naučiti! Saj je edini up Boštjanovih!

"Lojze je najstarejši," je trmastno odvrnila mati.

Tedaj je bilo Mini, kot bi bila vsa svinčena. —

Drugo jutro, že ob petih, je Mina zbudila Toneta.

"Le korajžen bodi, Tone! Le nikar oklevati! Ti se moraš poslovi od matere! To pot se moraš potajiti, se moraš delati vedrega, čeprav ti bo še tako težko. Mati ne sme ničesar opaziti!"

"Bom že napravil," je dejal Tone.

Ko je Mina s Tonetom prišla k materi, se je začela žena jokati in je vzklaplila:

"Nočem — ne maram — ne pustim! Nobenega otroka nimam več, samo še tebe, Mina! Vsi drugi so odšli, vsi dobri otroci so proč, vsi, vsi!"

Spet je govorilo sovraštvo. Mina je mirno odvrnila:

"Mati, kar mora biti — mora pač biti! Nikdar ne mislite, da sem brezvestna. Bolje vem ko vi, kaj se mora zgoditi s Tonetom. To mi lahko verjamete. In zgodilo se bo! Tone, poslovi se!"

Fant je na čelo poljubil mater, ki je zaprtih oči obležala, in naglo odšel iz sobe.

24.

Kar je Mina slutila, to se je tudi zgodilo: na večer sta prišla župnik in stari učenik, da bi potolažila prizadeto družino. A

kmalu sta razumela, da ne smeta govoriti, in sta soglašala z Mino zaradi matere in tiho in naglo odšla. Mini sta še dejala, da navzlic vsemu še prav tako spoštujeta Boštjanove in čutita z njimi.

Kasno je že bilo, ko je odšla Mina k Šobrovki. Ženica se je ukvarjala s svojim bornim gospodarstvom. Tudi njej že bilo že znano, da so njenega Matijca vnovič zaprli. A njeno srce je že otopelo, ko je prestala zaradi sina že toliko sramote in bridkosti. Tudi danes ljudje niso prizanesli ubogi ženi in so ji brez ovinov vse povedali.

Mina ni sedla. Naglih, a krepkih besed je dejala:

"Saj vam je znano, kaj se je zgodilo z vašim sinom in mojim bratom?"

Ženo je davilo, vendar se ni razjokala, marveč je le pokimala z glavjo.

"Glejte, moja mati boleha jo na srcu. Umrla bi, če bi zvedeli, kar se je zgodilo. Nikoli ne smemo zvedeti tega. Če pridejo moja mati k vam ali pošljejo po vas in vas vprašajo glede Lojzeta, recite, da ne veste, kje je in da z vašim sinom nista nič več skupaj. To ne bo laž, saj resnično ne veste za naslov mojega brata in z vašim sinom zares nista več skupaj. Če mi obljubite, da se boste ravnali po mojih besedah, boste od mene prejeli vsak mesec po šestdeset dinarjev. Vsak mesec, da veste! Če boste pa materi kaj povedali, ne prejmete ničesar!"

Žena ji je svečano obljubila, da bo izpolnila Minino željo. Za Šobrovko je bilo šestdeset dinarjev na mesec velik denar in ko je Mina odšla, je bila ženica, še nekako hvaležna svojemu sinu Matijcu, ki ji je priskrbel tako podporo. —

Domov grede se je Mina spomnila, da nima nobenega Toneovega spričevala, s katerim bi ga mogla jutri vpisati v realko. Spričevalo bi ji mogel dati le učitelj Novak. Šla je k župniku in njega prosila, da bi ji priskrbel pri Novaku spričevalo.

Župnik ji je dejal, da je dobro znan z ravnateljem realke.

ŽUPAN SIMS

je obljubil povračila v maju 1940.

Besede ni držal in ni bil pošten napram vam in meni.

GEORGE R. HAMILTON

802 Marshall Bldg.,

CHerry 3948

da se bo jutri s prvim vlakom odpeljal v mesto k ravnatelju in šele nato naj pride tudi Mina v šolo. Spričevalo bo že s seboj prinesel.

Jutranji hlad je pihljal krog koleseljčka, ki se je pozbaval proti mestu. Kakor včera, se je tudi danes Mina molče peljala. Kaj vse se je bilo že zgodilo v času med včerajšnjim in današnjim dnevom! Zvedela je do dna vso grozoto, občutila je javno sramoto, mati jo je zasovražila — in slednjič — posloviti se mora od svojega brata, ljubljenečega svojega srca. Z njim je odhajal iz Boštjanove hiše smeh in tudi solnce. Tiho, celo nežno je slednjič nagovorila Toneta, ki je ves sključen ždel poleg nje:

"Se ti bo tožilo po domu, Tone?"

Mina se je morala navzlic vse

Saj se mu je že! Ko so dospeli na vrh klanca, se je zavedel, da je od tu še zadnjikrat videti Loko. In ves je vzdrhtel. Zdej je tujina tu. Mina je dobro vedela, kaj se poraja v njem. A ni ga milovala, dejala mu je: "Fantje morajo ven — v svet! Ne gre drugače. Kdor zmore pri materi čepi, propade. Le na zanj dobro, če bi bil pravdomsko prišel iz hiše. V tujini piha drugačen veter ko doma za pešjo. Zato pa človek tudi kaj doseže in je kaj prida iz njega. Nisi teh misli, Tone?"

Tone se je spet nalepotal izbranimi izrazi, ki jih je tako rad uporabljal. Dejal je:

"Na vso moč se bom potrudil."

(Dolje na 3. strani)

NOVICA

IMA LE TEDAJ

SPLOŠNO VREDNOST

KO JO IZVE JAVNOST

KADAR SE pri vaši hiši pojavi kaj novega, ki bi zanimalo vaše prijatelje in splošno javnost, sporočite tozadevno na

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE.

HENDERSON 5311

Novice radevolje priobčimo brezplačno

KOLIKO STORITE ZA CANKARJEV GLASNIK?

Če ste res napredni, pokažite to tudi z dejanjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite svojemu prijatelju ali znanцу, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek! Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov, posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite upravnštvu, ki bo rade volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naročilna nakaznica na Cankarjev Glasnik

IME: _____
NASLOV: _____
Zastopnik: _____
Plačal \$ _____ c _____ Dne _____ 19 _____

Lastujte delež v Ameriki

Če bo vaša zastava padla, boste vi zgubili svobodo. Vi lahko ohranite to svobodo s tem, da DANES kupite "Defense Savings" znamke. Posodite stricu Samu desetico in pomagajte, da bo zastava svobode še naprej vihrala. Lastujte delež v Ameriki!

"Defense Savings" znamke dobite na bankih ali poštnem uradu.

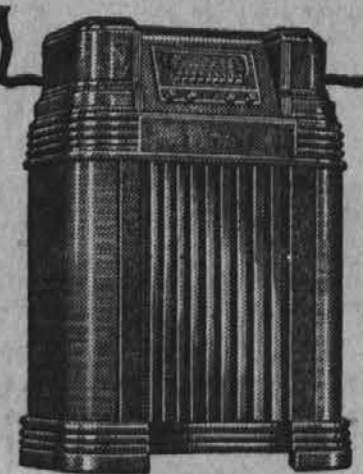
DON'T WAIT!

Buy this New 1942

PHILCO

NOW, while it is only

\$87.50

Mi vam damo velik popust za vaš stari radio aparat. Pri nas dobite popust v gotovini mesto "Eagle" znamk.

Lahka mesečna odplačila

Norwood Appliance

& Furniture

6104 St. Clair Ave.

819 E. 185 St.

THE MAY COMPANY FASHION BASEMENT

Posebni prihranki...

Otroški čedni novi 3-komadov SNOWSUITS

v 4 mičnih vzorcih za dečke in deklice!

Se navadno prodajajo po \$4.99

4.49

Topli, popolnoma podloženi "snowsuits"... nekateri z "zipperji" spredaj, drugi z kapicami z "zipperji"! Hlačke imajo naramnice, so podložene in imajo "zipper" ob gležnju. Vse obleke imajo kapice, ki pristojajo obleki! Na izbero imate nove barve! Mere 3 do 8.

The May Co. Basement